

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivétellel.

Hirdetési díj:
Nagyobb terjedelmű és hosszabb ideig tartó hirdetéseknek külön díjat kell fizetni. A hirdetés díja minden sorra 50 krajczár.
Kisírók díja: Minden sorra 20 krajczár.
Közvetítő díj: Minden sorra 10 krajczár.
Külföldi hirdetéseknek külön díjat kell fizetni.
Külföldi hirdetéseknek külön díjat kell fizetni.
Külföldi hirdetéseknek külön díjat kell fizetni.

Közlöny díj:
Helyben és postán küldve.
Fél évre 10 forint.
Egy évre 20 forint.
Egyes szám 5 kr.
A lap az előző évi díjakkal egyenlő.
A lap az előző évi díjakkal egyenlő.
A lap az előző évi díjakkal egyenlő.

Földmivelési miniszterünk.

Az elküldött földmivelési miniszterium létezése és működéséről sokkal kevesebbet hall a magyar földmivelő közönség, mint amennyit kellene, úgy, hogy az országos magyar egyesület, ez a jóra való, tevékeny testület jóval több eredményt fejt ki, mint amennyit a fentnevezett bürokratikus szakminiszterium tud fölmutatni.

A földmivelési miniszterium elkülönítésétől a magyar gazdaközönség annál inkább többet volt jogosult várni, mert Magyarország földmivelő állam lévén, anyagi érdekeit a legtöbb figyelmet és állami gondoskodást igényelnek, — és hogy e tekintetben igen sok hiány és még több ok van a panasza, annak oka az, mert a mi kormányaink nem képesek megszabadulni attól a bogártól, vagy mondjuk, örökös feudális elítéltségtől, hogy a miniszteriumok élére első sorban a magánast kell állítani, mint-ha ez a kérvény rend már születésével öröklőné a szakképzettséget s mintha az állam gondja valami sport-szerű foglalkozásból állna.

A fizetett tollaktól nem egyszer dicsőített mostani földmivelési miniszter szakképzettségéről ugyan még e hazában senkinek sincs tudomása, de hát alkalmasint kell e tulajdonsággal bírnia, már csak azért is, mert hát — a magánast. Azonban amennyiben a kegyelmes urat közelebből van szerencsénk ismerni, bizony alíthatjuk, hogy sem az általa Brassóban a magyar nyelv s szellem rovasára dedelgetett szász ultrák tartsaságában, sem a bethleni fensikón nem igen volt arra alkalma, annál kevesebb főispáni hivatalában, hogy ismereteit ott tenyleg és gyakorlatilag gyarapította volna, — már pedig a könyvből való elméleti ismeretek megszerzése — bár nem igen ölte magát a szakkönyvek buváriában — a gyakorlati alkalmazásban igen gyakran csütörtököt szokott mondani.

Tisztelet, becsület gr. Bethlen András személyének, de határozottan az ország vitális érdekeit károsító ballépésnek tartjuk, az ő nagylontosságnál tárczája élére oly embert alkalmazni, akinek az egyetlen

érdeme, hogy mágnásnak született, s a hova oly ember kellene, mint a zónaminiszter, kiben az ismeretek, gyakorlati tulajdonok s ritka munkaerő oly szerencsésen egyesülnek.

A magyar gazdasági egyesület szaktagjai az ő évi közgyűlési jelentésükben nagyon érdekes és tanulságos képét adták egy oly mezőgazdasági tényező munkásságának, amire az illető szakminiszternek okvetlen figyelmét ki kellene terjesztenie. Oly eszméket, oly irányokat mutattak föl követés végett s oly hiányok pótlására intettek, hogy egy földmivelési miniszternek ugyancsak argusi szemmel legyenek, hogy a reaja váró feladatoknak tárczája keretében megfelelhessen.

A mulasztások odiuma minden tekintetben gr. Bethlen földmivelési miniszterre hárul, ki a mezőgazdaság terén reá váró feladatok megoldása tekintetében ugyszólvá képessé nélkül, tehetetlenül kontarkodik reszortjában s szaktapasztalatokkal egyáltalán nem bír. — Mert még ha valaki az ő szerény gazdakodásának körében, például a — málétermelésben kellő sikert képes is fölmutatni, de a szervezést és rendezést igénylő mezőgazdasági politikához nagyon széles látókör és főfogásai kívánatlik: hogy a gazdaközönségre nézve lehetővé tegye mind ama módokat, amelyek az intenzív gazdakodás gyümölcsöző tüzését, a helyesebb gazdasági arányok létrehozását elősegítik, a termény-értékesítés nagyobb anyagi jövedelmezését s az elvesztettek helyén a termelés fogyasztási területének pótlását lehetővé teszik, úgy hogy egy magyar földmivelési minisztertől azt kívánni, hogy a gazdaközönség igényeinek minden tekintetben megfelelő intézkedéseket helyesen megtegyen, valóban oly magától érthető kívánság, hogy neveltség tárgyát képezhetjük Európán előt, hogy ilyesmit még hangoztatni is szükséges ez országban!

Azt is méltóztatott a földmivelési miniszter urnak egy ízben határozottan kijelenteni, hogy ő a védvámosság ellenében a szabadkereskedés híve; de hogy

lesz-e képessége s erélye e bevallott elvét — ha ugyan tudatával bir annak jelentőségéről — meg is valósítani, ez oly kérdés, melyre a feleletet csak a jövő adhatja meg. Mi részünkről nem hiszszük.

Sajnos, egy grófi cím még nem pótolhatja a tehetőséget s szakértelemet, s a volt miniszterelnök még azzal is tetézte büneinek hosszú lajstromát, hogy az ország egyik legfontosabb tárczája élére egy tehetetlen, tapasztalatlan volt főispánt grófi koronával bigyesztett, — akitől mezőgazdaságunk előhaladása ugyan egy irányban sem remélhető.

Beltöldei hírek. A földmivelésügyi miniszteriumban előkészítő tanulmányok folynak most a megalkotandó földmivelési törvényjavaslat tárgyában. — Az elkeresztelés ügyében — mint a „Magyar Állam értesül” — Rómából újabb válasz érkezett, mely szerint a keresztelési bizonylatnak a heretiz részére való kiadása a polgári hatóság közvetítésével sem engedhető meg. — Tóth Gy. m. n. a. s. u. A dunaújvárosi ev. egyházkerület Turóc-Szent-Mártonban tót gimnáziumot akar alapítani — valószínűleg a bezárt nagy-rócei gimnázium mintájára! — V. é. s. k. r. d. p. a. j. Barczay Gyula és Lázár Emil budapesti joghallgatók, tartalékos honvéd hadnagyok, kardparbjait vívtak, melyben Barczay oly súlyos sérülést szenvedett, hogy jobb karját amputálni kellett.

Tüntetés a magyar nyelv ellen. Botrányos eset történt Versecz város törvényhatóságának legutóbbi közgyűlésén. A közgyűlés elé a realiskolai bizottság jelentést terjesztett oly értelemben, hogy a városi tanárok fizetése felemléttessék. Ez a jelentés magyarul volt szerkesztve, a mi három törvényhatósági tagnak nem tetszett. Ezek az urak: Petrovics György, Rottler és Miloszlavlevits dr. azt indítványozták, hogy jövőre köteleztessek a bizottság, hogy a törvényhatóság elé ne magyar, hanem német nyelvű jelentést terjesztessen. A többi bizottsági tagok általános indignációval fogadták az indítványt s az első, a ki felszólalt ellene, maga a polgármester, Seemayer János volt, ki, mint a realiskolai bizottság elnöke, kijelentette, hogy ily értelmű utasítást ő sohasem adna ki, inkább lemondana állásáról. Felkelt azután Nikoltis Sándor főispán is s erős szavakkal lecztezte meg az indítványtevőket, kijelentvén egyszersmind, hogy ha a közgyűlés megis határozta emelét ezt az indítványt, Pedig úgy van.

A „DEBRECZENI” TÁRCZÁJA.

„AZ APA FIANCEZ.”

(Október 6-án.)

Fiaim, fiaim,
Jertek ide, jertek!
A tizenháromról
Hadd beszéljek nektek.
Vessétek szavamot
Szívetekbe mélyen.
Hogy dicső emlékek
Mindörökké éljen.

Mikor az ellenség
Rátört a magyarra:
Villámként cikázott
Hőseinknek kardja.
Futó sereg vére
Pirosra festette,
Zöldelő borostyan
Lebegett felette.

Egyre szebben hajtott
A szabadság fája . . .
Északról az orosz
Fejszét emelt rája.
Lecsapott a fejsze:
Oda a szabadság . . .
Börtön, temető lett
Egész Magyarország.

Éjszaka borult rá,
Mint a hold szaraya,
Puskacsövek, bitók
Remületes árnya.
Fiaim, fiaim!
Kik a hont szerették,
Halállal lakoltak
A vitez leventék.

Aradi vértanúk
Nem hiába haltak:
Poraikból élet
Sarjad a magyarnak.
Hallgass csak a fűszált,
Hallgass a virágot,
Vázt susogja: magyar!
Védd a szabadságot!

Fénykoszorút fon az
Oszti nap sugára,
A tizenhárom hőse
Tábornok szobrára.
A magyar nemzetnek
Ráuhaltott könyve:
Sötét fájdalomnak
Legragyogóbb gyöngye.

Rakd tele gyöngyökkel,
Nepem! Hadd rajongjon!
Lánggal éjjen lelked
Ott azon a szobron!
Millióknak szíve
Ha körüldobogja:
Akkor lesz belőle
A szabadság szobra.

Az leng a szobornak
Baberillatában:
Hajlatok meg, ha kell,
A hazáért bátran!
Fiaim, fiaim!
Legelső a haza . . .
Szerecsétek forrón!
Ez az édes anya!

Pósa Lajos.

Ellopták a szűrőm.

— Rajz. —

Felnapi járóföldet megtett, hogy kikeresse a jussát. Maga nem mert: gyáva volt. — Gyáva? a genesi pusztá legelső legénye Csobán Peti? — ezt mondaná előtte valaki.

Szép legény volt, bolondultak utána a lányok. De mivé lett az a derek legény szentgyörgynapja óta? — Lehorgasztott fível járt az utcán, mintha valamit keresne, nem mert az emberek szeme közé nezni, a lányokat kerult, mintha szegyele volna előttük magát. Úgy is volt. Keresett valamit: a búszkeséget, amivel elcsábította a lányok szívet; szegyelet is valamit: hogy a nélkül jár az a hires legény: a deli Csobán Peti. Összetörte az iznos legényt, elvette az egészséges pirt az arcáról, és pirult az arca, de a szegyeletől. Valami mégis megmaradt benne: a bosszu.

Poros ruhában, lehorgasztott fível állított be a fiskálshoz, oda támasztotta a botját az ajtófához, úgy támolygott be; alig birt szöhoz jutni.

— Restellem bevallani tekintetes uram, megesett a szegény rajtam, nem szeretek mindenert a törvény elé menni, de meggyaláztott ez az eset, szegényem magam, hogy így csufságosan kell járnom, nincsen erőm, hogy magam tegyek törvényt. Bezzeg csak itt volna amit keresek, nem állanék itt most tetlen. Tekintetes uram, úgy történt az egész: Ott voltam reggelig Szent-György nap éjszaka Gerő Annaéknál, fosztó volt éjfélig, nem ügyeltem sokra, mert az Anna szemé megvakított s azt sem tudtam, hogy hol vagyok. Reggelre bementem a hátulsó házába, már akkor nem volt ott. Ellopták a szűrőm. Tudom, hogy ki tette, az aki már régen irigyelte tőlem, hogy Annához járok, lesbe járt utánam, tudta, hogy anélkül nem is vagyok ember. Törbe voltam csalva, bezzeg meg is fogott, hanem fiskális ur, hogy ha Istent ismer, megszerzi a jussom. Megegett a csufság, de hogyha megkerül, minden rendin lesz tán. Tőnkre vagyok téve, a genesi lányok tegnap is kerdezték, mindig is kerdezik: hol a szűrőd Csobán Peti? Nem állom ki soká. Gerő Anna tegnap szóba sem állt velem, csak azt kerdegette: hol a szűrőd Peti? Nem tűröm tovább,

hogy csufságot üzzenek a becsületemből. Tudom, hogy ki tette: Bera Laci tette. Verje meg az Istent. Pert tesztek ellene.

Hát szep volt a szűrőd? Czifra volt a szűrőd? Búszke legény: Csobán Peti?

Ki volt azon varrva tekintetes uram az Istennek minden csuszó-mászó állatja, még az oltári szentseg is.

Jól van Csobán Peti. Búszkeséged volt hát. Irigyelték tőled. Ne féj búszke legény, megkapod a szűrőd, csak jöj, ha hivatalok.

Hiszen édes uram, nem is bántna a szűr, csak a Gerő Anna szíve, az fordulna hozzám, azt kapnam cserébe, szegyenek az utcán végig menni így, csupaszon, posztán. De csak jutnék hozzád Bera Laci, mondom, meg lenne a szűr, az Anna szíve is. Tekintetes uram, keresse a jussom, hej! nem is vagyok én addig legény, míg a czifra szűröm, tulipános szűröm meg nem kerül, — szegény!

Mikor másodszer kopogtatott a fiskális ur ajtaján a legény, akkor már a hetyke Csobán Peti kopogtatott. Ugyan mire is volt búszke, hisz a czifra szűr az nem volt ott a vállán. Nem ám, de jött utána valaki, egy kis piros-pozsgás menyecske: a Gerő Anna.

Megkövetem tekintetes uram, megint itt volnék másod magammal, mivelhogy szeret engem ez az asszony a szűröm nélkül is, no meg nem is bánom már azt a czifra szűr hadd maradjon ott Bera Lacinál cserébe, mert nem olyan rossz legény ám az, amilyenek gondoltuk, nem ám tekintetes uram — hiába mosolyog — hadd maradjon nála. A fiskális urtő: meg százszor bocsnátot kerünk, hogy a miatt a rossz szűr miatt alkalmatlankodtunk, pedig meg se került; nek is bánom már én, az igaz hogy czifra ködmönt varrt volna belőle az én édes Annám a piczi fiuaknak.

Dyán.

) Az én Újságom képes gyermeklap 48-iki számból.

GER. Lászlónál
utczai fő-
közletében
eti és egyedül valódi
aró és fejlesztő ingek,
és fiuk részére. Ingek,
alfűzővédők, bugyogók,
ferdmelegítők hólgyek, és
nellenyek, láb-
ok, a katonaság részére,
tan legkittünöbnek bi-
osható
fiu-öltönyök
bbölele szaós szerint,
szu harisnyák.
szines ablakfüggö-
rtökben és faneli taka-
és Irlandi vásznakban,
endőben, teljes kihaza-
lamiat minden e szak-
1.
RINT
egy
öltő
völ leg-agyobb
d szabott ara-
atosabb angol,
meg erdelesek.
SA
K-
iekbazára.)
nek.
LALTATNAK.

a konferenciának határozott program terjesztése elő, mi felől vélemény kéressek, vagy pedig, hogy a konferencia az óhajások, — indítványok, — ajánlatok kifejtésére szolgáljon.

Ugy tudom, hogy a magyar kormány azt az álláspontot foglalja el, hogy kész program terjesztése elő, mely rögtön kritika tárgyává tétessék.

Azt reméli a magyar kormány, hogy így gyorsabban és gyakorlatibb módon lesz a konferencia vezethető. Bécsben azonban másképp fogják fel a dolgot, ott elebb a kívánalmakat akarják összegezni.

A valutakérdés tehát még ma tulajdonképpen egészen nyitott kérdés. A véleményeltérések a fontmondottak tekintetében sem tulajdonitanaak nagyobb súlyt, annál kevésbé, miután a lenyerve névze a kormányok meg egyeztek s elvben nincs mi fennakadás sem. Első sorban, mint értesülök, a felől tisztában vannak, hogy úgy a német márká rendszer, mint a francia frank rendszer Magyarországra nézve nem tartják alkalmasnak s ennél fogva Ausztria-Magyarországnak saját aranyértékét kell megállapítani az arany forint alapján.

Ez arany forint, bár meglehetősen megközelíti a márká és a frank egységét — két frank érték körül lesz, anélkül azonban, hogy teljesen azonos egységként képezze.

Ertesülésem szerint a külföldi egység elejtése és egy önálló valutaegység behozatala elhatározott dolognak tekinthető, miután a tekintetben a két kormány között már megállapodás jött létre.

Egy másik érdekes dolog kereskedelmünk névze, hogy Baross miniszter legújabb rendkívül nagy érdeklődéssel vetette magát a tengeri kereskedelem emelésére és ezzel kapcsolatosan a trieszti Lloyd és az Adriával való viszonyunk gyökereinek átalakul.

A kereskedelmi miniszter erővel fellépése egyelőre gr. Bathányi Ferencz, a gőzhajózási és tengeri kereskedelmi főinspector bukását vonta maga után.

A trieszti osztrák Lloydtól való teljes elszakadásnak ez idő szerint csak az áll meg utjában, hogy az „Adria” nem volt képes a miniszter óhajai elé azzal a készséggel lépni, mit Baross várt. Azt hiszik azonban, hogy ez a nehézség el fog simulni.

Budapestben új építkezési bank létesül, mely valószínűleg a vidékre is kibáttással lesz, amennyiben az a programja többek között, hogy országjárta ahol az államnak épületekre van szüksége: az évi bérösszegért felépíti a szükségeset s egy bizonyos idő múlva az építkezések az állam tulajdonába mennek át. — A bank ezen programját kedvezőleg fogadják, — csak a finanszírozás gyakorlati útja felől forognak meg fenn kéteyek.

A hadházi úgyszó.

H. Hadház, okt. 20.

A polemizálás — főképpen ha az előttem ocsmány személyes kérdése fajul — nem kenyerem, sőt éppen veremeskeletem elleni foglalkozás.

Nem is szándékom most sem el lap t. olvasóit személyes érdekű vitatkozással, — felesléssel untatni, mindazonáltal azzal tartozom magamnak és becsletemnek, hogy a kor-

ERDŐ VIRÁGA.

(Regény két kötetben.) — Irtá: Vörös Juliska. — (ELSO KÖTET). 9.

— A bion teremtuése, ez a Sára banya bő-reje, ebbe főzte a herbatheát az anyjukomnak, mikor, megkövetem alásan, szamar hurutban volt!

A lányka ügyesen fogta meg a bögrikebe gyömöszölt selyemkendőt, éppen azon csúcskevel, melybe a gyűrű volt kötve s a kendőt kihuzva, úgy raxta ki, hogy Miska bácsi láthatta, — hogy biz' ott nincs semmi egyéb.

— No most menjünk vissza, itt van egy kis pénz, Miska bácsi, eladtam a galaubjai mat, annak az ára, fogja Miska bácsi faradt-ságáért.

Visszasiettek. Nagy kosárral lett a sok virág, ezek közé tette a kis bögriket és a selyem kendőt is. Csak most látta, hogy annak szegletebe Borcsa név van kivarva.

A gyűrűt erős selyem zsmorra fűzte, nyakába akasztá s kebleberegjé. A nékiul, hogy valaki észre vette volna.

Aztán mindnyájan uszonnához láttak, mely beillett ebédnek is.

Az orvos oraját nézte, csakugyan egy óra. Csak a fak alatt nem érezték a hőseget. Azután Czihelöszki néni álmos lett, a két ember is, kik a faluból jöttek, azaz Miska bácsi és a másik a nép szokását megtartva, fűbe heveredtek.

A szolgáló egy ideig küzdött az álommal, de mivel már kapott pár pohár boroskát, Czihelöszkiné kedvezményéből, meg el is fáradt a czeplésben, ő is csak elaludt vegre.

IX.

— Szabad tudnom, hány éves kegyed? kérde a fiatal orvos, mellözve minden hosszabb

mánypárti „Debreczeni Ellenőr” f. évi 200-ik számában a függetlenségi korifeus Kálmán Gabor s társai aláírásával megjelent közleményt néhány tárgyilagos megjegyzéssel eredeti értékére leszállítottam azon részében, mely a személyem elleni acsarkodástól annyira förlémes s utálatos.

A reproduált memorandum szerkesztését amidőn elősmerem — egy alkalommal az elváltotatás (alias elvtagadás) reám szórt vadját — mint ráfogást — a tevéllás elferdítése s illetőleg agyonhalgatása folytán lehetővé vált hazugságot a leghatározottabban visszautasítom.

A Kálmán Gábor merlegeben most nyomtatek gyanánt szerepelni látszó Makrai Mihály circa 6-7 év előtt — pontosan az időre nem emlékezem — megkért engem, mint a közgyekkel még akkor nem foglalkozó magán ügyvédet, hogy miután ő a Rhenes uralmat megunta, Hadházy Endrét sem szereti, más polgármesternek való egyen pedig szerinte nincs s így ő Hadházat nagyközsége szeretné átalakítani, — készített neki egy ily tartalmú kérvényt a képviselőhez, — ő szolgáit majd adatokkal és információkkal. — Én mint ügyvéd a megbízást elfogadtam, Makrai adatait s érveit papírra tettem, pénzért-e vagy szíves s ebből, nem emlékszem. — Eleg az hozzá, hogy én a beadványt s oha alá nem írtam, — tartalmát iránt egész indifferenciussal viseltetem; sőt ha jól emlékezem, Makrai sem tartotta azt egyének, mint nehá Rhenes István visszariasztására célzó machinationnak.

Kérem most már elbíralni, hogy ha ügyvéd pénzért vagy szívesegből bárkinék beadványt szerkeszt, a megbízó által tollba mondott gondolatok öszesége az ügyvéd által contemplant múnék tekintendő e, s az esetleg helyes, esetleges téves nézet az ügyvéd sajátjának tulajdonítható-e?

A bíralat — vastag a reményem — reám névze csak kedvező lehet, — de nem lehet a közvélemény kedvező a Kálmán G. köpe nye alá bajt Makrai distingváló képességére. Az a postakert a válaszolónak olyan mumus, melylyel azt hiszik, engem is elremitenek.

Perelt e kertért Hadház város már annyiszor s joly hosszú időn át, hogy nincs az a vasmarku s tizenhárom próbás egészségű szolgabíró, kinek elete annyi per lefolytatására rövid ne lenne. Nincs hát e részben semmitől tartanom. Ha feltem volna, mi lett volna részemre tanácsosabb, mint a most bosszút lühögő Kálmán Gábor s társaival együtt tartani Hadház város degradálására?

Hogy mennyire kiméletes bánásmódban részesítettem — hivataloskodásom ideje alatt — a lakosságot, maguk a hadsegédök igazolják azzal, hogy a szigorubb eljárásról még most is (a midőn már a hivatalos szoba küszöbén kifelé állók) mindig csak félnek, de ilyenről nem panaszkodnak. Biztatom: ne féljenek, de hiszem, hogy lesz idő, midőn panasza is lesz okuk.

Minden állítása a hadháziaknak ferdités, ocsmány pletyházás, azért azokkal tovább nem is foglalkozom, csupán arra kerem a t. közönséget, hogy a választ-adó hadháziak kilete után tudakozódni veszkedjek.

A dolog érdemére — mely Hadháznak nagyközsége átalakítására tartozik — ez alkalommal nem terjeszkedem ki, volt alkalmam nézetemet eléggé indokolni s nem volt módom

bevezetést, használni akarva a perczeket, míg a többiek alsznak.

— Ugy gondolom, tizenhat éves lehetek.

— Ismerte szüleit?

— Oh nem, sohase láttam őket.

— Bocssássa meg, ha talán tolakodónak látsszom, de nem küzdhetem le aggályaimat.

— Mi bántja?

— Van a világban még egy nő, egy bájos, előkelő hölgy, aki teljesen hasonlít kegyedhez.

— És ki az a hölgy?

— Baró Jegenyesi Aléne.

— Ismeri őa?

— Betegem volt, hazi orvosok távollétében, gyors tánczban ajut el, s nem hívtak segítségére.

— Szeretném látni!

— Nem lehetetlen, ők közel laknak a Muzsaji birtokaihoz.

— Csak azt nem értem, miért bántja önt ez a körülmény?

— Ha elmondanám is, kérdés valyon értene-e?

— Talán mégis, mondja el, ha lehet.

Oly esdőleg üezett a fiatal orvosra.

— Milyen küzdelem ez, sahajtott ő, sajtáságos jateka a természetnek.

— Ön szenved, amiat látom, mi baja?

— Szóljon, nem tudja kegyed, kik voltak szülei?

— Sejttem, de az még most titok.

— Mindkettőneknek utka van, bar volna hozzám bizalma, s emoudana a kegyedet.

— Hogyan, midőn őn is titkolozik, sőt észrevettem oly komolyan, sötétén nez rám.

— Pedig talán mindkettőnkre névze jó volna, ha egymás titkát tudnók.

— Lehet, nekem sincs tanácsadóm,

nagyobb ellenérvet hallani, minthogy „tán jobb lesz ez így mégis Hadháznak.”

Megnyugtató lelkiismeretem, hogy városunk javát akarom, nekem ez elég; legyen elég ellenfeleimnek is.

Zaradékol még arra kérem a „hadsegédek”, ne találgassák az én álláspont-foglalásom idokát, ne piszkáljanak engem, ki velük szemben mindig tárgyilagos voltam. A türelemnek is van hatara. Ha ők találgatnak, én találgatni fogok.

Nem jó nagyon sokat tudni tanulással sem, hat meg tanulás nélkül! A tudással más valaminek is lépést kell tartani. Törvénynyu emelt régi példaszó: „Qui proficit in studio.”

Veszprémi István.

HELYI HIREK.

* Népesedés Okt. hó 12-től okt. hó 18-áig született városunkban: I Református: törvényes 4 fű, 12 leány, törvénytelen 1 fű, 3 leány, együtt: 20 Halvaszületett 1 fű. Egybekelt 8 pár. II. Ev a g e l i k u s = 0. III. R ó m k a t h o l i k u s : törvényes 3 fű, 4 leány, együtt: 7. IV. Z s i d ó = 0. Elveszülettek összes száma: 27, melyet ha egybevetünk az elhunytak számaival (39), az apadás = 12.

* Egyházközségi közgyűlés. A tisztauti ev. ref. egyházközség október 12-én délután 2 óráig tartó közgyűlése holnap, csütörtökön veszi kezdetét Debreczenben. Az előtervezetek és bizottsági tárgyalások már hétfőn megkezdődtek.

* Öngyilkossági kísérlet történt ma dé. 10 órák a Telegdi-utczában. Balogh István debreczeni, bárany-utca 2238. szám alatt lakó kereskedő lötte meg magát. Egy hatlötvetű forgó pisztolyból négyszer lött balhálántékába. A lövések zajára betörték az ajtót. Balogh ott feküdt véreben a diványon s jalgatva panaszkodott fájdalomról. Nejét azonnal értesítették az esetről s midőn az asszony belépett a szobába, ferje tettes erejéből felemelkedett és felkiáltott: Jaj, Istenem! Aztán beszállították a szerencsétlen a kózkórházba, hol a rendőrség kihallgatta. Tettének okau életuntáságot emlegetett. Még el, de valószínűleg nem éri meg az estét.

* A főiskola köröböl. Vizsgálati bizottságok. A) A teológiai akadémián. Drezdai 54 millió, Moszkvaé 47 millió, Koppenhágé 40 millió, Majna-Frankfurté 26 millió, Bécsé 28 millió, Münchene 27-5 millió, Nürnbergé 25 millió, Trieszte 16-5 millió, Prágé 13 millió, Krisztianiae 12 millió frank, Milánónak 48-6 millió frank a fódözletlen adossága. Berlinről és Szent Pétervárról nincs adat. Mindenestre legerdekesebben a szót és számok között, hogy fővárosunk tiszta vagyona Páriséval ér föl s majdnem ötszörannyira rug, mint Bécsé, meynek vagyonaival a harmadresnyű Münchené is föér. Ket ellenalbas polus Moszkva és Miláno, amanaak 47 millió frank a tiszta vagyona, emennek 48-6 millió frank a tiszta adossága.

* A deb. gazdasági akadémia halgatói h. 25-en választják meg a segely-egyiet tisztviselőit. Az elnökségre két jelölt van: R e z b a n y a i B e l a (jelvénye fehér toll, zöld levéllel) és F e u y e s G u s t a v (jelvénye piros és fehér toll, zöld levéllel). Mindkét párt tevékenyen munkodik felöltje érdekében s a választási mozgalom jelöltje az előző évek

széki bíró; Dr. Nagy Lajos köz- és váltóügy- vég; Szűcs István kir. tanácsos, nyug. kir. törvényszéki bíró, a debreczeni ev. ref. egyház főgondnoka, főiskolai helyi gondnok. Tóby István nyug. kir. törvényszéki bíró; Ujbelyi András kir. törvényszéki bíró. Államtudományi államvizsgálati bizottság elnöke: Dr. Kovács Sándor; hely. elnök Liszka Nándor. Beltagok: Buzás Pál, Dr. Karsa István, Dr. Bacsoni Lajos, Dr. Ozory István. Kültagok: Dr. Király Ferencz országgyűlési képviselő; Dr. Kola János köz- és váltóügyvéd; Kovács Sándor tiszti főügyész; V. Szabó János udvari tanácsos; Szinay Gyula ügyvéd; Takács Ferencz ügyvéd; Szűcs Mihály gazd. tani. tettei tanár.

* Lelkészképességi vizsgák. A deb. ev. ref. főiskolában tegnap és tegnapelőtt tartattak meg a lelkész-képességi vizsgák. Az eredmény oly jó, a minő már evék óta nem volt. A vizsgálati bizottság egyetleeny vizsgázót sem utasított vissza. Első vizsgát tettek 12-en; ezek közül kettő kitűnő, két jeles, a többi elégséges osztályzatot nyert; — második vizsgát 16-an tettek s ezek közül h e t e n k i t ű n ő, négyen jeles, a többiek pedig elégséges osztályzatot nyertek.

* Nagy városok financiai. Most jelen meg a „Bulletin annuel des finances des grandes villes” folyóiratnak (szerkesztő Kőrösi József) 1885 re vonatkozó füzeté, mely 28 nagy város pénzügyét hasonlítja össze. Az érdekes adatokból kivesszük, hogy a 300,000-nél több lakosu 10 város közül legtöbbet költ iskolára Amsterdam, t. i. minden egyes lakóra 10.99 frank jut, aztán Bécs, mely fejenként 10.54 frankot költ, Páris 9.91 frankot, Berlin 9.56 frankot, Lyon 7 frankot, Budapest 6.91 frankot, Szent-Pétervár 1.48 frankot, Moszkva 1.31 frankot, Varsó csak 0.50 frankot költ évente. Evi jövedelme a 2,327,213 lakosu Párisnak 256,501,427 frank, az 1,304,773 lakosu Berlinnek 59,517,174 frank, a 748,889 lakosu Bécsnek 43,660,707 frank, a 410,316 lakosu Bpestnek 19,701,423 frank, a 884,339 lakosu Szent Pétervárnak 18,068,852 frank, a 431,572 lakosu Varsónak 8,343,728 frank. Evi kiadása Párisnak 292,167,728 frank, Berlinnek 56,474,775 frank, Bécsnek 48,473,981 frank, Budapestnek 25,335,262 frank, Szent-Pétervárnak 17,886,004 frank, Varsónak 8,697,793 frank. A város tiszta vagyona: Párisé 140 millió frank, Budapesté 130 millió, Drezdaié 54 millió, Moszkvaé 47 millió, Koppenhágé 40 millió, Majna-Frankfurté 26 millió, Bécsé 28 millió, Münchene 27-5 millió, Nürnbergé 25 millió, Trieszte 16-5 millió, Prágé 13 millió, Krisztianiae 12 millió frank, Milánónak 48-6 millió frank a fódözletlen adossága. Berlinről és Szent Pétervárról nincs adat. Mindenestre legerdekesebben a szót és számok között, hogy fővárosunk tiszta vagyona Páriséval ér föl s majdnem ötszörannyira rug, mint Bécsé, meynek vagyonaival a harmadresnyű Münchené is föér. Ket ellenalbas polus Moszkva és Miláno, amanaak 47 millió frank a tiszta vagyona, emennek 48-6 millió frank a tiszta adossága.

* A város tiszta vagyona: Párisé 140 millió frank, Budapesté 130 millió, Drezdaié 54 millió, Moszkvaé 47 millió, Koppenhágé 40 millió, Majna-Frankfurté 26 millió, Bécsé 28 millió, Münchene 27-5 millió, Nürnbergé 25 millió, Trieszte 16-5 millió, Prágé 13 millió, Krisztianiae 12 millió frank, Milánónak 48-6 millió frank a fódözletlen adossága. Berlinről és Szent Pétervárról nincs adat. Mindenestre legerdekesebben a szót és számok között, hogy fővárosunk tiszta vagyona Páriséval ér föl s majdnem ötszörannyira rug, mint Bécsé, meynek vagyonaival a harmadresnyű Münchené is föér. Ket ellenalbas polus Moszkva és Miláno, amanaak 47 millió frank a tiszta vagyona, emennek 48-6 millió frank a tiszta adossága.

* A város tiszta vagyona: Párisé 140 millió frank, Budapesté 130 millió, Drezdaié 54 millió, Moszkvaé 47 millió, Koppenhágé 40 millió, Majna-Frankfurté 26 millió, Bécsé 28 millió, Münchene 27-5 millió, Nürnbergé 25 millió, Trieszte 16-5 millió, Prágé 13 millió, Krisztianiae 12 millió frank, Milánónak 48-6 millió frank a fódözletlen adossága. Berlinről és Szent Pétervárról nincs adat. Mindenestre legerdekesebben a szót és számok között, hogy fővárosunk tiszta vagyona Páriséval ér föl s majdnem ötszörannyira rug, mint Bécsé, meynek vagyonaival a harmadresnyű Münchené is föér. Ket ellenalbas polus Moszkva és Miláno, amanaak 47 millió frank a tiszta vagyona, emennek 48-6 millió frank a tiszta adossága.

* A város tiszta vagyona: Párisé 140 millió frank, Budapesté 130 millió, Drezdaié 54 millió, Moszkvaé 47 millió, Koppenhágé 40 millió, Majna-Frankfurté 26 millió, Bécsé 28 millió, Münchene 27-5 millió, Nürnbergé 25 millió, Trieszte 16-5 millió, Prágé 13 millió, Krisztianiae 12 millió frank, Milánónak 48-6 millió frank a fódözletlen adossága. Berlinről és Szent Pétervárról nincs adat. Mindenestre legerdekesebben a szót és számok között, hogy fővárosunk tiszta vagyona Páriséval ér föl s majdnem ötszörannyira rug, mint Bécsé, meynek vagyonaival a harmadresnyű Münchené is föér. Ket ellenalbas polus Moszkva és Miláno, amanaak 47 millió frank a tiszta vagyona, emennek 48-6 millió frank a tiszta adossága.

* A város tiszta vagyona: Párisé 140 millió frank, Budapesté 130 millió, Drezdaié 54 millió, Moszkvaé 47 millió, Koppenhágé 40 millió, Majna-Frankfurté 26 millió, Bécsé 28 millió, Münchene 27-5 millió, Nürnbergé 25 millió, Trieszte 16-5 millió, Prágé 13 millió, Krisztianiae 12 millió frank, Milánónak 48-6 millió frank a fódözletlen adossága. Berlinről és Szent Pétervárról nincs adat. Mindenestre legerdekesebben a szót és számok között, hogy fővárosunk tiszta vagyona Páriséval ér föl s majdnem ötszörannyira rug, mint Bécsé, meynek vagyonaival a harmadresnyű Münchené is föér. Ket ellenalbas polus Moszkva és Miláno, amanaak 47 millió frank a tiszta vagyona, emennek 48-6 millió frank a tiszta adossága.

érhetlen kelemmel. Kegyed egyszerűbb lény, minden mit tesz természetesebb, és éppen azert majdnem bájosabb, megfoghatatlan igézet von kegyedhez is, s ha veszem, gyönyörűen ketszeresen látom imádottnak, de másékat aggodom, mi sorsot száat onokra a veget a jövőben, ha enyre hasonlítanak, nem tanul-e ebből baj? On de mit is beszéltek egy ily majdnem gyermekianynak, kegyed talán azt sem tudja, mi a szerlem?

— Hallottam róla beszélni.

— Van talán színten választottija?

— Erre nem tudok felelni, mindössze annyit tudok magamról, mit mások is elmondhatnak önnek, Czihelöszki nénnel boldog vagyok, de tudom, hogy soká nem maradhatok nála, mindig ayugtalant valamely felelem, a mit nem értek. Sok könyvet olvastam, de ez még inkább megzavarta gondolataimat, valamely titoknak kell rejteni a dologban, de sekiim sincs, a ki segítene kutatni. E helyhez gyermekkorom emlékei fűznek, azért vagytam ide.

— E kis csokor anyáji sirjáról való, e selyem keadó az övé volt, itt van a neve: Borcsa. Ezeatul én is a Boriska nevet fogom viselni, e kis bögre nevedő anyam. Sára néni emléke, ma kuttattam fel régi, teli lakohelynyuk a bariagyan. Meg van egy emlék a a maiból, mely nyoma vezetne, de ezt még magam se látam jól soha, csak mint gyermek pillantottam rá futolagosan.

— És kinek volt ez emlék?

— Nevelő anyamaal.

— És az már meghalt?

— Meg.

— Az emlék pedig? kérde türelmetlenül az ifju.

— Megfogom önnek mutatni, a mint arra alkalom nyilik, majd otthon.

E szonál: otthon, elpirult. (Folyt. kov.)

mozgalma. — A választás megejtése után ismerkedési estély tartanak.

* A büszkémihályi rablóiüggyel kapcsolatban a vizsgálat befejezése decemberelel előbbre alig várható. Az utolsó tanúk e hó 25-én érkeztek be.

* Kinevezés. Dr. Dezső Kálmán, debreczeni járásbírói aljegyző, albíróvá nevezett ki a nagybányai járásbírói helyére. A megérdemelt előléptetéshez gratulálunk!

* Hol van leghidegebb? Az ember-járta földön a Lena torkolatán Szibériában legnagyobb a hideg. Hederstrom és Wrangel utazók szerint három bunda sem elég s a lehelet fájdalmat okozott a torokban és tüdőben. A kilehelt levegő jéggé fagy. Az utazó karavánok félhő veszi körül, mely az emberek és állatok párájából keletkezik. A lovakról le hullanak a patkók, az orrukuk körül jégcsapok kepződnek. Meg a hideghez szokott oroszok is az erdőben keres menedéket. A nagy hidegben a sziklák is megrepednek, sokszor a föld is, melyből nem ritkán forras tör elő, de természetesen rögtön megfagy. Az észerecske, hogy a nagy hidegek idején a szelcsend van, különben minden élőlény elveszne.

* Országos vásár. Debreczen sz. kir. város rendőrfőkapitánya közölni teszi, hogy a versenyt "Lukács" országos vásár f. évi november 14-én fog megtartatni.

* Aposztagok. Háza asságifeltételek. Két jó barát beszélget egymással a házasságról.

— Miért nem házassodol meg? — kérdi a más a döntlentől.

— Mert az én házasságom szigorú feltételekhez van kötve, — volt a felelet.

— És minők azok a feltételeid?

— Az én választottamnak szépnek, gazdagnak és ostobának kell lennie. Ha nem elég gazdag és szép, akkor ő nem kell nekem; ha nem elég ostoba, akkor meg én nem kellek neki.

Tökéletlen. Ebéd után. A férj szundikal karosszékeben. Fiatal felesége odalopkodik s edesén sujja ferje fülebe:

— Nagy titok!

A férj fölgyintja szemét s kérdőleg, boldog mosollyal néz az asszonyra.

— Igen, kepzeld csak; a tanácsosné kizsemet magának egy nyakéket s én szeretném elvásárolni előle — 200 frtért.

A férj szeméi lecsukódnak.

— Igazad van. Nagy titok: mintha nem is hallottam volna.

Mindig kedélyesek. Thüringia-ban egy igazságügyi tanácsos pinczéjébe tolvajok törtek be s ezt a levelet hagyták hátra: „Igen tisztelt tanácsos ur! Ket alazatos közsegi lakos azt a bátorságot vette magának, hogy önrel megebedett. Miaden bizelges nélkül mondhatjuk, hogy igea jó borai vannak: különben a sör sem volt rossz. Nem loptunk mast, csak egy pár szivart. Maska aztán csukassa be a pincze ablakokat.”

Valaki. A szobaadóné bekiált diák lakójához:

— Dáko ur, kerem, keresi valaki. Dáko ur (meg az ágyban).

— Ugyan ki alkalmatlankodik már megint?

Szobaadóné: A pézses levelhordó!

Dáko ur: Mi és maga azt a ferfüt egyszerűen csak „valaki”-nek hívja?

* Husarak megállapítása bejelentve 1890. október 22-től 29-ig. — 34 kr Rác Gy. néli czeleg-utca 2599 sz. a., csapó-u. 587. sz. a., Beace Józsefnel csapó u. 687. sz. a., 30 Kovács Jánosnál csapó u. 327. sz. a. — 36 kr Rác Gy. néli csapó u. 358. sz. a., a meszáros társaságnál mester u. 3655., csapó u. 240. és 376. konyok u. 574. sz. a., kut u. 2323. sz. a. — Kovács Jánosnál csapó 374 sz. a. — 40 kr. Kovács Jánosnál a bentes székben és a meszáros társaság 18 székben. — 42 kr. Ungvári Andrásnál piac 1. székben, czeleg u. 55., dedó u. 125 sz. a. 44 kr. a három izraelita meszárszékben a piaczon. — Jegyzet: Ungvári Andras három székben 1 kiló hus nyomaték nélküli 3 krral dragabb.

* Az arczbőr finomsága. Miadazoknak, a kik a finom arczbőrt szeretik, ajánlatos a következő módszer, melyet az arczuk finomságról híres angol nők követnek: Mosdásnál és fürdésnél soha sem használandó kemény víz. Ha nagy víz nem áll rendelkezésre, aboan az esetben a kemény vízbe kevés amoniak, vagy pedig borax vegyítésed, a minek hatása azonban látható az arczbőron. Hideg vizet nem szabad használni. Az arczot a lehető legfinomabb kendővel kell törölni. A szivacs, vagy len-kendő használata szinten kerülendő; egyedül a lagy flanel ajánlatos. A puder használata határozottan hátrányos; e helyett lefekvés előtt, amilyet csak megör, olyan meleg vízzel mosandó meg az arc; ezután hideg vízzel meg kell öblögetni s végül tölszikkasztani, azonban dörzsöles nélkül. Azután azonnal ágyba kell feküdni. Ez a módszer nemcsak az arczbőr finomsága, de egészsege érdekében is előnyös.

* Fakereskedők és vállalkozók figyelmébe. A m. kir. állam vasutak igazgatósága az 1891-ik évben szükséges épület és műlák, továbbá kőbaféle anyagok (mint kovácszén, csep, kőolaj, szurokfáklya, rezgálic stb.) szállítása tárgyában kibocsátott pályázati hirdetményre oly megjegyzéssel hívjuk fel a szállításon résztvevő obajtók figyelmét, miszerint az ide vonatkozó közelebbi feltételek az alol-lyt kereskedelmi és iparkamara hivatalában

(N-Hatvan utca 1445 sz. a.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen 1890 október 21. A kereskedelmi és iparkamara.

Színház.

(S—s.) Három nap mulva száz esztendeje lesz annak, hogy a magyar nemzeti művelődés 13 vértanuja a pár estére nehezen kikunyorált budai német színházban Simai Kristóf Igazgató által vezényelt előadások első szervezett magyar színtársulattal előadták. Uj korszakot jelez e nap a magyar cultura történetében. A nemzetiség és nyelv leghatalmasabb, legdiadalmasabb csatáit színművészetünk uttörő bajnokai vívták. Mert azt nevezem én legdiadalmasabb csatáknak, melynek rettentő akadályai sem rettenték el a küzdőt, ki sebeivel tovább harcolt, a távol lebegő célt látva szemé előtt s annak biztató mosolyából merítve új erőt a győzelemre. Küzdöttek a dicső: Móór Anna, Nagy Mária, Nagy Erzsébet, Kelemen László, Baranyai Balazs, Fulöp István, Horváth János, Szomor Máté, Soós Márton, Ráth Pál, Nemes András, Popovics András, Ungvári János — a magyar színművészet tizenhárom hőse, melyök, hogy emlékeket a késő századok magyarja áldva emlegesse. — E ököli, származással, lemondva családáról, vagyonról, szerelméről, egyedül a haza és a művészet szerelmének tisztá tüzétől emésztve, a színpadra léptek, hol számukra több tövis termett mint babér. Kelemen László, a nagy hírnevű, fényes jövőjű ifju ügyvéd imádotl mátkája és a Muzsa közt választva, lemondott a szép gazdag arról, ki bánatában atyja előleletének áldozatul is esett, s mire az első magyar színművészet mesébéli önmegtagadás és keserves küzdelmek után társulataival a magyar geniusz feltámasztását ünneplte, a hű leány-szív már ott porladozott a budai temetőben.

Száz esztendő! Egy évszázad alatt annyi szenvedés, önfeláldozás minő gyümölcsöket teremhetet! A közönség, melyet ökö szivök vérevel tápláltak, a hatalmas nagy magyar közönség zúfolásig tölti meg Thalia csutnokait, — valahányszor a Gigerlik buta mokán elégtetni ki égig magasztalt műgyejeit.

Mikor Kelema ez előtt száz évvel megjelent a budai Spieszbürgerek tanácsában, hogy ott a magyar színművészet valami zugot kunyoráljon, valamelyik rossz indiatu Rathsherr guayossan azt kérdezte tőle: „hat aztán Hanswurstjok van e már kenteknek?” Kelema azt felelte rá, hogy „pincs, deha szüksegük lesz rá, találunk eleget a budai tanácsban.” Kelema ennek és társulatainak nem volt rá szüksege, de ma, száz esztendő mulva, a közönség agyobb finomságra, aligha fel nem kellene keresnie a budai tanácsot. Jól mulatni, ez a jelszó. S a mai közönség jól mulat a legképtelebb izlelteléseken. A Muzsa ott hagyta a színpadot, helyén csak földi istenök és bajzok állnak meg a színmű-irodalom termelése kezd a közönség szolgáljára szegődni. Hiába, elai akar-nak ezek a termelői is, piacra pedig csak az u. n. könnyű (erősi), anall könnyebb menél őrésőbb) termékek számíthatnak. Mit tegyen a director, mit tegyen a színmű, jatsziki olyat, a mitől megteha a „Játékvezető” (Köpe Zsigmond így nevezte el 100 évvel ezelőt a theatrumot) és nem marad őrésen a kassza. Csak ilyen ároa áldozhatnak színművészeink tulajdonképpeni hivatásuknak a művészetnek is, vagyis, hogy művészek lehessenek, komédiázniok kell. Szakasztott ilyen esteje volt a deb. színházunk tegnap este is. Valami nagyot nem vártunk Kouti ur Kópejattól. De a mit elöndök talait, az a szemem szedett sok sühetlenség, az a sok izetlen bohócokodás, tan meg a mai izés szívrovonaia is teni emelkedett.

A meseről persze Kouti sem tehet. Aból állana különben, hogy egy szeles kis kaedet Hopsz (Szilasi L.) utadentitese csinyeket követ el a nagyutajja rovására, meg három ven keró altal ostromotl azonban három natal had-nagyba, szerelmes unokahagyó üdvére. A do-log vége természetesen tobboszoros lakodalom lesz, a mivel aztán kik hazamenet, — mitan meggyőződött róla, — hogy az ephemer operette-szükseget kielégítésében Kouti ur igen ügyesen kezelte a zenet oitot s meg örül rajta, hogy az egész darabban végre megre meg is volt egy valamire való Kópeha nem mas, hat maga a szerző.

Rossz darabonk jó előadásról írhatunk ezuttal is. Nekünk ugyan sovány vizsgálata, de a közönségnek igazi szemrennyája, hogy színművészeket jobb erejöknek nyetem lecsor-ésére kenyszerül. Szilasi kisasszonyaak azonban nem sikerül egészen bebizonyítania, hogy a temperamentuma a hasonló szerepekre is alkalmasa teszi. H e g y e s i (Christian hazi szolgálja) játekat dicsőrehtjük, de coupieit-uk megvalasztásában sokkal több izest vártunk volna tőle. E l i n g e r l o n a ma is a közönség kedvenceinek bizonyult, H. L e v a y Berta asszony pedig kicsiny szerepeben is feltudta kelteni azt a várakozást, melyet, — ha az igazgatóság is úgy akarja, nagyobb alkításokban is bizonyára be fog tölteni. A d o r f i nemcsak játekaival követett el mindeat a darab megmentésére, de eacével is tesztet tudott aratni.

Ha százszor magasabb eszmények hevitik is lelünknek, — miat hajdan a classicus görög comediában, maguk a színművészek, mi is „a nap krónikájai” vagyunk. A Kouti Köpe

jával is foglalkoznunk kellett tehát, mikor arról akartunk megemlékezni, hogy színtársulatunk az első magyar színtársulat működésének 100 éves évfordulóját f. hó 25-én, vagyis szombaton este fényes díszelődással akarja megülni. Derek társulatunk már hetek óta készül e nagy alkalomra, bizton reméljük, hogy fáradozása végre a nagy közönség részéről is méltó támogatásra és jutalomra fog találni.

Az előadás a színtársulat valamennyi tagja részt fog venni. Legelőbb V á r a d i Antal 3 szakaszról álló ünnepi darabját „Az uttörők”-et fogják előadni, mely Várad Antalnak egyik legsikerültebb alkotása s az első színtársulat tagjaival foglalkozik. Mutatványul itt közöljük a darab jellegét:

„A századéves ünnep hajnalán Tünjek el a letűnő éjszakával Minden ború, áray mely az uttörök Legelőb lépteit tartakra s keljen Föl újra fölkelő nap fényével Az ihlet, áldás, lelkesült dicsőség Mely a nagy kezdők komlorkáa hullt. El innen áray! fel újra ós dicsőség A százados ünnep hajnalán.” (Muzsa III. rész zárójelenet.)

Várad darabja után J ó k a i M ó r „Földön járó csillagok” című, szintén ez alkalomra irt munkája kerül színpad, s végül előadják ugyanazt a vigjátékot, melyvel 1790 október 25-én Kelema László társulata nyitotta meg előadásait, a Simai Kristóf „Igazházaiak” című darabját.

Az előadást a magyar színművészet 100 éves történetéből vett csoportos jelenetek és néma képleték is fogják díszíteni s ez estén minden a színművészet valódi hivatására fog bennünket emlékeztetni. Hogy e hivatás szem elől van tévesztve, nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk színművészeink, nem az ő hibájok. Alkalmunk volt a folyó évadra tervezett egész drámai műorba bepillantani s elmondhatjuk, hogy az a legkenyesebb igényeket is kielégítheti. Természetes, ha Shakespeare-t őrés haz fogadják, kénytelenek lesznek rajta változtatni. Ennek pedig miadajrt jó próbája lesz a pentek est, a mikor a Király és pór” helyett Csiky László betegsege folytán Romeo és Julia fog színiakertülni, a czimszerepben Goth Sándorral és Falotai Piroskával. Bizunk benne, ha már egyebet nem tehetünk, hogy ez est jobb sorsra érdemes drámáknak a szereplés s pentekje lesz.

Muzsák.

— A földbirtokosok kézikönyve. — Összes birtokjogviszonyainkra, mezei gazdászatra s jogi szüksegeitkre vonatkozó legújabb törvények, miniszteri rendeletek s legi bírósági s közgi. bírósági doatvények gyűjteménye — magyarázattal, példakkal s iratmintákkal. — Némkülözhetlen a földbirtokosoknak, bérliőknek, mernakőknek, közgi előjárásoknak, telekknönyvi, erdeszeti, rendőri, stb. hivatalnokoknak, ügyvédnek stb. Irtá Kassay Adólf Bpest, 1891. Lampel Robert (Wodianer F. s fia) könyvkereskedésében. — Nagy 8-ad ret. 24 iv. Ára 2 frt 50 kr. Ezen munka, mely iment jelent meg a budapesti könyvpiaczon, irodalmunkban nagy hezagot pótoland. — A földbirtok s mezei gazdaság összes viszonyainak jelenlegi jogi s törvényhozási állapotját állítja eleakőbe. — A birtokszereztől kezdve, mely az elők közti szerződésekre ép úgy kiterjed mint a vegrendeletre s örökösödésre — egészen a vizsabayozásig s türendészetig minden magában foglal, a mit a földbirtokosoknak s a földbirtok által érdekelteknak a törvényekből tudniok kell. Bő ismereteket nyújt e részben a társadalmi élet összes viszonyaira nézve — nevezetesen a bérletéről, közbirto-kosságról, az új szerkeztü telekknönyvekről, telekknönyvi rendtartásról, kölcsönnyjeltekről, vizsabayozás s munkálatakról, az urbéri maradványok s idevonatkozó tagosítás s arányosításról, az erdeszetről, az örök összes neméről, a közutakról, kiséjárásról stb. Nagy hasznu az állategészségi ügyre, a mezei munkásokra, cseledekre, gazd. gépekre, mezei rendőrségi kihágásokra s italmereisi regálára vonatkozó törvények ismertetése. Különösen érdekelheti mezei gazdáinkat azon rész, mely a terménykereskedes ügyleteinek szabályait s azokra vonatkozó nagyfontosságú közszerzőkéseket adja elő s az itteni birakodásra hivatot tözdenbíróság s eljárásának ismertetésével. — Innen látható, mikép alig van társadalmi osztály, mely érdekeinek képviseletét e műben fel nem találhatná. E mellett ára is nagyon játányos. Meletem ajánljuk a közönség figyelmébe.

Közgazdaság.

— Sertésveszár. A kőbányai sertéskeresek csarnok tavirata okt. 20. Az üzlet változatlan M. urasági óreg ashez 42—43. frtug m. uras hatál nenez 43.50—44.50 frtug, magy. urasági hatál közép 45—45.50 frtug, magy. uras. hatál könnyű 46—47—frtug, magy. aszedett ashez — — — — — frtug, magy. aszedett közép 44—44.50 frtug, magy. aszedett könnyű 46—47—frtug, szerb. átmeneti nenez 44 1/2—45—szerb. átmeneti közép 43 1/2—44—frtug, szerb. átmeneti könnyű 44 1/2—45 frtug. Az árak hislalt sertéseknél páronkint 45 kgl. 4 1/2-os levonással mértékmásánkint értendő. Romániai és szerbait sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban van fejében megterítettnek.

Sertésállomány: okt. 17-én volt készlet 114,871 darab, okt. 16-án fel-hajtatott 374 darab, okt. 16-án elszállit-tott 3235 drb. Maradt készletben 141,065 drb sertés.

Vasutimenetrend.

(Okt. 1 től.)

Table with 3 columns: Station, Direction, Time. Includes routes like B.-pest—N.-Várad felé, Szatmár felé, Kassa felé, Nánásfelé.

Debreczenbe érkezik:

Table with 3 columns: Station, Direction, Time. Includes routes like Budapest—N.-Váradról érke, Szatmárról, Kassáról, Nánásról.

Budapestről Debreczenbe indul:

Table with 3 columns: Station, Direction, Time. Includes routes like Budapest, Szatmár, Kassa.

Debr. Színház.

Holnap csütörtökön, 1890. okt. hó 23-án páros bérletben, itt hatodszor:]

Fenyegerek (GIGERLIK.)

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

Dr. Hollaender Dezső ügyvéd irodáját a czeleg-utca 19 szamu Frid hazba tette át.

A háztartásra

igen alkalmas és kitűnőnek elősmert porosz, darabos kőszenet, ugy mint búkkfa szenet a legolcsóbb ár mellett ajánl

Bignió János Hatvan-utca 1093. sz.

Kunz József és Társa

Budapest, DEBRECZEN, N.-Várad. Legújabb őszi és téli ruhaszövetek, szintartó velezek, TÉLI KENDŐK és Trico derekak nagy választékban érkeztek. (2.)

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, Rózsáter. Az őszi idényre raktárra érkeztek: Divatos női ruhaszövetek, hozzávaló legújabb diszek. Szines mosó velezek, nagyválasztékban s igen olcsó árakhoz.

Téli (Himalaya) kendők,

minden nagyságban.

Női ruhák már 15 forinttól főfelé. saját műhelyemben készülve rendelhetők. Vidéki ruharendelésnél egy jó derék és a ruha hossza elegendő

PLANK ÁGOST

női divat-üzlete és női szabósága
DEBRECZEN főter, „Bika” szállóval szemben.

Ajánlja dús választékban a legújabb női ruhaszöveteket, fekete, termő és fekete **divat szöveteket**, mosóveleket, teli töltött és posztó-kendőket fűzőket, harisnyákat, összes divat ruha-diszket, összes szövő- és rövidárukat és

!! LEGUJABB DISZITETT NŐI KALAPOKAT !!
igen jutányos árak mellett.

Szövet maradékok felárban árusítatnak

Női szabóságomban,
mely saját vezetésem és nőm kezelése alatt áll, készülnek, a legutóbbi divat után, a legújabb szabásban és a legfinomabb kivitelben, elegáns

UTCZAI NŐI RUHÁK

mantettek stb. stb.
!! Gyász ruhák 10 óra alatt készülnek !!
és üzletben megrendelhetők.

szabászatomban
minden egyes növendék 30 nap alatt a szabást, a legújabb Chablou szerint, elsajátíthatja, ez idő után, saját készűlék, bármely ruha-derekat szabhat és azt saját készűlék, már is elkészítheti, kezeségem mellett.

**Szabászatomban növendékek mindennap felvetnek és belép-
hetnek, szabászati díj 12 frt 50 kr.**

Női szabó kellékek, öltők, keztyűk, Muffok, és Prém-diszkek.

Esernyők, Trico-derekak, pamutok, vászon és zephirek.

FISCHER JANOS

„K E G Y E L E T” temetkezési intézete
DEBRECZENBEN.

elvéli temetések rendezését legolcsóbb árak mellett 10 frttől kezdve:

Teljes temetések halottas kocsikkal vidéken is eszközöltetnek.

SIREMLEKEK 4 fruól kezdve kaphatók

Ércz. élő és francia művirág

KOSZORUK

ingyen szalagírással, nagy választékban és a legszebb kivitelben kaphatók.

Piacz. Czégely-ház Miklós-utca sarkán, a megyeházzal szemben.

Megérkeztek

A LEGSZEBB

női kézimunkák

előrajzolva, elkezdve és kész hímzéssel, a teljesen színtartó

HIMZŐSELYMEK

száznál több színnyalatban.

Keresztöltéshez alkalmas

terítékek, törülközők, tálcakendők.

FUTÓK és CREDECZRUHÁK.

Megjötték a kintinó színtartó flanel, Barchent és Clementine

női ruhakelmék,

teher Barchentek,

szébbnél-szebb ágyterítők,

flanel és utazó pokróczok.

Megérkeztek a legjobb faj paplanok és köztük

SELYEM ATLASZ PAPANOK

kintinó minőségben 12 és 14 frthoz.

KAPHATÓ

KARDOS LÁSZLÓ

czégléd utcai fő- és piaci fők-üzletében.

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN

ajánl friss töltésű ásványvizeket, u. m.: Bikszádi, Bártfai, Bilini, Borszéki, Budai, Rákóczy, Hunyadi, Victoria, Czigelkai, Csizi, Emsi, Gieshübl, Gleichbergi, Halli, Ivándai, Karlsbadi, Krondorfi, Lipiki, Luhi-Margit, Levicói, Marienbadi, Mohai Agnes, Parádi, Rohitschi, Salvator, Seltersi. Szolyvait;

továbbá:

friss kárpáti juh-turót, — Kenczeolajba törött festékeket, Creolint, s az ujonnan feltalált Cresclint marha, disznó, juhok száj- és köröm-fájása ellen, — Denaturált szeszt igen jutányos árakon. Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, czégléd-utca.

Ajánlják az őszi- és téli idejyre ujonnan nagyválasztékban érkezett:

Sealskin, Biber, Skunks, Opposum, Persianer, Muffon, Chinchilla és Krimmer

MUFF, BOA, GALLÉR,

Pellerine és Prémjeiket.

Továbbá:

FLANELL, KASAN és MOLDON

gyapju kelméiket

a legújabb mintákban 60 krtól fejjebb.

Francia flanellek színházi blousokra és mantinékra!

Különös nagyválaszték

JÓ MOSÓ BARCHENTEK (velez) méterenkint 20 krtól a legfinomabb minőségig.

Teli gyapju (Himalaya) berlini (harasz) és Genilien kendőkben.

ugyszintén

a legújabb selyem kendőkben.

Nincs többé köhögés!

mel- és tüdőbajokban szenvedők részére

Dr. med. Fáykiss

szepesi kárpáti gyógyfűkivonat

1 üveg használati utasítással 75 kr.
Bónóczukorkák 1 doboz 1 cs. 50.
20 év óta legjobb sikerrel használva köhögés, hurut, köhögés, influenza, szűkmelegség, lélekési akadályoknak, oldalszúrásnak, idült köhögésnek, tüdő-gyulladásnak. — Kapható magánai a készítőnél, Fáykiss József gyógyszerárában a „nagy kistóthoz” Budapestben, továbbá Török Józsefnél, király-utca 12, Thalimayer és Seitz és Kochmeister F. uraknál.

DEBRECZENBEN: Dr. Rothschnek, Tamassy Béla és Tóth Béla gyógyszeres uraknál.

Eladó zongora.

Egy még teljesen jó állapotban levő zongora eladó. Ertekezhetni erről: n.-péterfia 975 sz. a.

128.

Az „ISTVÁN” gőzmalom társulat

ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. április hó 18-án Budapestben tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. é. június 1-én életbe lépett eladási, nzerési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kézpénzvetés mellett, zsákkal együtt

A. Asztali dara nagy es aprószemű	100 kilo.
B. Szinte közepeszerű	15.20
C. Kínályiszt	15.20
1. Láugiszt	15.—
2. Montiszt	14.60
3. Zsemlyeszt 1-ső rendű	14.20
4. — 2-od	13.80
5. Fehér kenyériszt 1-ső rendű	13.20
6. Szinte 2-od	12.80
7. Közep kenyériszt 1-ső	12.—
8. Szinte 2-od	11.20
8 1/2. Barna 1-ső	10.40
9. Lábliszt 2-od a 70 kg.	8.80
10. Vörösiszt	7.00
11. Finom korpa zsákkal	50. 4.40
12. Durva korpa zsákkal a 50 kg.	4.—

A finom és durva korpa árától eddig engedélyezett 5%-ton engedmény a fennmített egyezmény folytán szinten beszünttetett.

Debreczen, 1890. okt. 22.

A tisztelt hölgyvilág

szíves figyelmébe ajánljuk
az arczbőr gondozására

évtizedek óta legtökéletesebbnek bizonyult és általánosan kedvelt teljesen ártalmatlan, nélkülözhetlen pipere-czikkeket:

RAVISSANTE

Dr LEJOSSE tól PÁRIS-ban Egyetlen óvszer lesülés ellen, eltávolított biztosan bőr-tiszta ártalmatlanságot, sarga foltot, rez-szövet stb. arcz-, nyak-, kar-, és kezek bőrt vakító f-hérré teszi, az arczbőrnek egészséges, ifju kinézetet, természetes úde szint kölcsönöz. **Eredeti üvegekben magyar használati utasítással fehér és rózsaszinben 2 frt 50 kr és 1 frt 50 kr.**

Ravissante szappan Dr LEJOSSE tól Párisban. Tisztasága és emhesege miatt a legjobb és legkellemesebb illatu pipere szappan mely a bőrt nagy zsírtartalomával fogva finomítja és puhítja — Darabja 50 kr. Egy doboz (3 db) ára 1 frt 35 kr

Ravissante hölgypor Dr LEJOSSE tól Párisban. Nappa ra és estére, rend ivül finom minőségű a bőrn jól tapad és láthatatlan, bársony-szerűbb mint a világon létező összes arczporok. Hőf-hér vagy rózsaszín szökeknak, sárgás a barátságok 60 kr és 1 frt eredeti dobozokban, **Egyetlen tökéletes artalatlan arczpor**, melynek használataál nem kell soha „Miffresserek”-től tartani.

Ravissante arcz crème Dr LEJOSSE-től Párisban. Rendesen levekvés előtt használják a hölgyek pattanások, rezesség és az u. n. „Miffresserek” ellen a legkedveltebb bőrfinomító készítmény Ered-tí porcellán tégely ára 1 frt. nagyobb tégely ára 1.80.

Ravissante fogpép a legjobb, legmezbizhaóbb tökéletesen artalatlan akatrézszekből összeállított fogpazta. a fogakat hófehérré tisztítja. Eredeti porcellán tégely ára 1 forint.

Ravissante fogpor a fogakat hófehérré tisztítja. Eredeti dobozzal 50 krajczár. Legkintinóbb, teljesen ártalmatlan készítmény, mely a fogak t romlás ellen megóvjva.

Ravissante szájviz ezerszeresea kintinó szerek bizonyult a legkintinóbb fogfájás ellen is, Eredeti üveg ára 1 frt — A lehelet ek minden rossz szagát azonnal eltávolítja.

Valódi minőségben nagyban és kicsinyben kaphatók
és postafordultáva megrendelhetők: Budapesten SVAR CZ F. központi főraktárában, IV., Városház-tér 9., III. em. 39 valamin

Török József gyógyszer. Király-utca 12 sz.
Kochmeister Frigyes utóda — Thalimayer és Seitz. — Neruda Nándor, Molnár és Moser, — Detsinyi Károly gyógyszerkereskedésében.
Vértessy Sándor magy. királyi udvari illatszerész, — Luff M.) a „Minervához” és Latzkovits A illatszerárában Andrássy-ut 3.
Aradon: Rozsnyay M gyógyszerárában és Eiliás Armin kereskedésében — Pozsony: Érdy István gyógyszer, — Temesvár: Jahner C. M. gyógyszer. — Debreczen: Dr Rothschnek V. Emil és Tóth Béla gyógyszerárában. — N. Varad: Nyiry György gyógyszer, és legtöbb bel- és külföldi gyógyszerárákban

Óvakodni kell ártalmas hamisításoktól és ügyeljünk arra, hogy valódi RAVISSANTE-különlegesség Svarcz F. U. központi szétküldési raktárának prospektusával legyen ellátva.

1890. X.

Bőrhelyen a Halpben és postán...
Egyes szam...
A lap minden részét...
Kereskede...
Sokan va tudják, hogy n reskedelemtől, fordulna elő se mény, hogy ékes német ny sem az az am a külföldi háza többnyire néme e tekintetben a szegényiti azt metül írta aja Nem csak szemügyre vess den állam neu mindannyi egy sából meriti er jogosultságot. A kis az biztosíthat egye — barn része is szivós dolgokban egy specziális jelle A mig a hogy a vén beleben a ker és levelezése mint a minő részét képezi, is — be kell lank abban a delmünkben a idegen maradt Bár tag az ország ge európai népek fogiat el. B népek köze, f barizmus és közevitteit: a ménynek tud történelmében tünk elszórtak zadok folyta faji jellegük lakó magyar gukba oirasz segítívül szer ang emlékezt helyük is ma Eért o meg mindig megteremtése vareadalom b győgíthajja lemet, mely tetett el hoz hivatra a U Csak hogy e messag száa ssus, mert a napról mara sem szünetelt A nemz den fiaban, n inkább fejle nemzetet er Angol, Fra ban. Ez ors egyebnek k sodas, virag teljes ipart, gasra fejlődé Az ifju izében magy lemben. Onallos csak ennek kereskedelm »Nyel mindenfelé. telmet nél fel. Ez nem lenne, men nük állam